

Preventivní program

Obsah

1. Úvod
2. Vytýčení sociálně patologických jevů
3. Cíl preventivního programu
4. Charakteristika školy
5. Analýza současného stavu ve škole
6. Garant programu a koordinace preventivních aktivit ve škole
7. Spolupráce s rodiči
8. Vzdělávání pedagogů
9. Metody práce
10. Jednorázové a další aktivity
11. Volnočasové aktivity
12. Řešení přestupků
13. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi
14. Šikanování ve škole
15. Harmonogram programu na školní rok 2023 - 2024
16. Závěr

1. Úvod

Drogy a jiné sociálně patologické jevy se dotýkají i děti, které navštěvují základní školu. Je tedy důležité zahájit primární prevenci právě v době školní docházky a poskytnout žákům potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

V tomto věku patří žáci k nejohroženější skupině, a proto i naše škola připravuje a realizuje komplexní program primární protidrogové prevence a prevence sociálně patologických jevů, za pomoci různých subjektů.

2. Vytýčení sociálně patologických jevů

Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti naší školy představuje aktivity v následujících oblastech prevence:

- drogové závislosti, alkoholismus, kouření
- šikanování, vandalismus a další formy násilného chování
- virtuální drogy (počítače, televize, video)
- záškoláctví
- xenofobie, rasismus, intolerance, antisemitismus

3. Cíl preventivního programu

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům. Cílem našeho programu je, aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo neoddelitelnou součástí výuky a života školy.

Je nutné analyzovat jedince, konkrétní sociální situaci dítěte. Naše škola se věnuje dětem s

vadami učení a chování a pomáhá jim k jejich kompenzaci, protože tuto skupinu chápeme jako velmi ohroženou. Nabízíme volnočasové aktivity a programy, kde se mohou uplatnit všechny děti.

Důraz je položen na informovanosti žáků v hodinách rodinné výchovy, občanské výchovy a dalších předmětech.

Ve třídách je průběžně utužována spolupráce a dobré vztahy mezi dětmi i mezi žáky a učiteli. Každý měsíc se konají třídnické hodiny jako nástroj k prevenci sociálně nežádoucích jevů. Velký smysl vidíme v řešení aktuálních problémů třídy, přinášející možnost včasné a účinné intervence.

V budově školy je umístěna schránka důvěry. Žáci podle zkušeností dávají přednost osobnímu kontaktu s pedagogy.

4. Charakteristika školy

Jsme základní škola venkovského typu, jedná se o základní školu s devíti postupnými ročníky. Pracujeme podle vzdělávacího programu Základní škola, schváleného MŠMT dne 30.4.1996 pod č.j.: 16847/96-2 s platností od 1.9.1996, ve znění úprav a dodatků schválených dne 25.8.1998 pod č.j.: 25018/98-22 s platností od 1.9.1998. Žáci 1. stupně jsou vzděláváni podle ŠVP „Klíč k životu 3“ a žáci 2. stupně jsou vzděláváni podle ŠVP „Klíč k životu 2“. V současné době navštěvuje I. stupeň 64 žáků a II. stupeň 47 žáků, celkem 111 žáků.

5. Analýza současného stavu ve škole

Naší prioritou je dobrý vztah mezi spolužáky a mezi žáky a učiteli. Ve škole je důsledně dodržován přátelský přístup k dětem, stejně důsledně je však vyžadováno plnění povinností. Učitelé díky nízkému počtu žáků každé dítě dobře znají a vnímají ho jako osobnost. Dbáme také na dobrou komunikaci mezi školou a rodiči. Proto se nám daří ve většině případů potlačit rizikové chování již v zárodku. Do naší školy také dojíždějí děti z okolních měst a vesnic. V některých případech se jedná o žáky, kteří měli v předchozí škole problémy s chováním, či zařazením do kolektivu. Žáci naší školy se podílí na organizaci akcí v obci.

6. Garant programu a koordinace preventivních aktivit ve škole

Garantem programu je Mgr. Jana Antecká. V rámci své činnosti připravuje Preventivní program a jeho realizaci na škole. O programu jsou informováni všichni učitelé, rodiče (při třídních schůzkách), žáci (v třídnických hodinách) a prostřednictvím novin i široká veřejnost.

Koordinátor spolupracuje s výchovným poradcem, třídními učiteli a ostatními pedagogy, dále s OPPP a dalšími odborníky, institucemi a organizacemi.

7. Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou prostřednictvím třídních učitelů informováni o realizaci Preventivního programu na škole. Problémy spojené s drogami a dalšími sociálně patologickými jevy je třeba řešit ve vzájemné spolupráci. Rodiče jsou informováni o situaci na škole i o možnostech případné pomoci průběžně na webových stránkách školy, třídních schůzkách a prostřednictvím některých článků v Doubravském zpravodaji. Nejlepším řešením by bylo větší zapojení rodičů. Bez spolupráce s rodinou jen těžko dojdeme k nějaké zásadní

změně. Jako možnost se jeví spolupráce přes SRPŠ a školské rady.

8. Vzdělávání pedagogů

Pedagogové se v rámci svých možností zúčastní aktivit zaměřených na protidrogovou prevenci a prevenci sociálně patologických jevů. Škola jim poskytne nabídku programů seminářů a školení zabývajících se touto tematikou.

9. Metody práce

V rámci výuky jsou a budou i nadále kromě tradičních metod práce využívány další metody, které se osvědčily. Výchova bude probíhat mezipředmětově.

Některé používané metody práce:

- výklad (informace)
- samostatná práce (slohové práce na určená témata, referáty, informace za tisku...)
- besedy, diskuse
- sociální hry, hraní rolí, obhajoba určitého názoru, trénování způsobu odmítání
- párová, skupinová práce ve třídě

Na prvním stupni je v hodinách prvouky a přírodovědy hlavně kladen důraz na nebezpečí kouření a používání alkoholických nápojů. Děti jsou informovány o možném zneužívání léků a orientačně o jiných drogách.

Na druhém stupni v hodinách chemie, přírodopisu a rodinné výchovy se žáci seznamují s různými druhy návykových látek a jejich škodlivými vlivy na organismus. V hodinách zeměpisu a dějepisu se zeměmi, ve kterých se drogy pěstují a odkud se dovážejí do České republiky a historickým vývojem pěstování drog. V hodinách rodinné a občanské výchovy k osvojení preventivních ochranných kompetencí jsou hlavně využívány sociální hry, ve kterých se učí obhajovat svůj názor, řešit konflikty ve třídě, trénovat způsob odmítání, využívají i formy samostatných projektů za použití dostupné literatury.

10. Jednorázové a další aktivity

Aktivity, které se opakují: např. Den dětí, sportovní den, návštěva školky (1.roč.), Mikuláš, vánoční besídka, školička nanečisto, Den otevřených dveří atd. Probíhají a budou probíhat besedy s odborníky podle možností školy a momentální nabídky akcí.

Žáci musí vědět, kam se mohou obrátit se svými dotazy nebo kde získají potřebné informace. Mají možnost kdykoli prohodit svoje problémy s metodikem nebo výchovným poradcem.

11. Volnočasové aktivity

Prostřednictvím školy jsou žákům nabízeny aktivity podporující primární prevenci - odpolední škola, doučování, příprava žáků na přijímací zkoušky, zájmové kroužky a školní družina vedených pedagogickými pracovníky školy.

12. Řešení přestupků

Dojde-li k porušení ustanovení školního řádu, týkající ho se držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy, bude toto klasifikováno jako hrubý přestupek a budou z

toho vyvozeny patřičné sankce.

Budou sledovány i další sociálně patologické jevy - šikana, vandalismus, brutalita, rasismus atd. Při jejich zjištění budou navržena cílená opatření. V případě, kdy selže prevence ve škole, bude přistoupeno k následujícím opatřením:

1. individuální pohovor se žákem
2. podle zjištěných informací spolupráce s rodinou
3. doručení kontaktu s odborníky
4. v případě nezájmu rodičů uvědomění sociálního odboru, oddělení péče o dítě
5. v případě dealerství oznámení Policii ČR

13. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Oblast školství

- krajská protidrogová koordinátorka
- pedagogicko - psychologická poradna
- vzdělávání pedagogů, kteří realizují preventivní aktivity ve škole, odborná práce s dětmi ohroženými sociálně patologickým vývojem

Oblast zdravotnictví

- dětský lékař
- spolupráce při realizaci protidrogové prevence

Oblast sociálních věcí

- sociální odbor, kurátoři

Policie ČR, Městská policie

- Služba kriminální policie - oddělení nezletilých
- využit lektorských služeb policistů v oblasti sociálně patologických jevů

14. Šikanování ve škole

V prevenci proti šikanování a v postupech řešení šikanování postupuje škola podle Krizového plánu pro omezení a kontrolu rizikového chování ve školním zařízení. Tento program slouží k vytvoření bezpečného, respektujícího a spolupracujícího prostředí ve škole, zaměřuje se především na prevenci šikanování a dalších patologických jevů a ukazuje postupy řešení. Je určen všem pedagogickým pracovníkům školy, dále pak nepedagogickým pracovníkům, zákonným zástupcům a žákům školy. Tento program je nedílnou součástí Primární prevence sociálně patologických jevů ve škole a Preventivního programu školy.

15. Harmonogram programu na školní rok 2023/2024

1. Volnočasové aktivity žáků

Zapojení do kroužků a celoškolních projektů pořádaných pedagogy /celoročně/ - patronát nad psím útlukem v Dětmárovicích (6. ročník), projekt „Těšíme se do škol(ky)y“ (7. ročník), projekt „Velcí pomáhají malým (8. ročník), spolupráce s domovem seniorů Pohoda v Orlové (9. ročník).

2. Schránka důvěry

Žákům by měla sloužit hlavně tehdy, kdy se dostanou do problémů v souvislosti s návykovými látkami nebo ostatními sociálně patologickými jevy /celoročně/.

3. Seznámení žáků s PP

(listopad v třídnických hodinách)

4. Seznámení rodičů s PP

(v rámci prvních třídních schůzek)

5. Besedy pro žáky 7. až 9. ročníků

Besedy budou zaměřeny na protidrogovou prevenci (témata a termíny budou upřesněny).

6. Další besedy a aktivity

Tento bod bude plněn podle aktuálních nabídek a možností školy.

16. Závěr

Preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělání žáků po celou dobu povinné školní docházky. Účastní se ho pedagogický sbor, žáci, rodiče a odborníci. V rámci preventivního programu je nutné kombinovat poskytování informací z oblasti prevence sociálně patologických jevů s výcvikem v sociálních dovednostech. Preferovat přístupy zaměřené do oblasti zdravého životního stylu a aktivního sociálního učení. Program musí brát zřetel na věk a osobní charakteristiky jedinců. Bude mít smysl jedině tehdy, když všichni zúčastnění budou vidět smysluplnost své práce. Toto chceme dosáhnout dobrou a pravdivou informovaností, ochotou vyslechnout druhého a nalezením správné cesty v případě pomoci.

Vypracovala: Mgr. Jana Antecká, školní metodik prevence

S účinností: od 1.9.2023